

Krzysztof Fudalej

"Cesarska armia Japonii 1853-1945",
Edward J. Drea, Kraków 2012 :
[recenzja]

Przegląd Historyczno-Wojskowy 14(65)/1 (243), 189

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wojciech Saletra przedstawił przebieg organizacji jazdy lekkiej krakusów i działań bojowych korpusu Józefa Dwernickiego w wojnie polsko-rosyjskiej 1831 r., ze szczególnym uwzględnieniem dokonania Pułku Pierwszego Krakusów im. Tadeusza Kościuszki. Michał Staniszewski przybliżył zaś polskiemu czytelnikowi działania Korpusu Kawalerii Nathana Bedforda Forresta, którego to uważano za najwybitniejszego dowódcę kawalerii Skonfederowanych Stanów Ameryki. Daniel Koreś i Maciej Żuczowski przygotowali 100-stronicowe studium o walkach Grupy Operacyjnej Jazdy z 1 Armią Konną pod Beresteczkiem, Radziwiłłowem i Brodami 29 lipca–5 sierpnia 1920 r. Zamykający tom artykuł Aleksandra Smolińskiego omawia nazwy, tradycje oraz etos „kresowych” pułków kawalerii Wojska Polskiego z lat 1918–1939: 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich, 6 Pułku Ułanów Kaniowskich, 12 Pułku Ułanów Podolskich oraz 6 Pułku Strzelców Konnych imienia Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego.

Edward J. Drea, *Cesarska armia Japonii 1853–1945*, tłum. Tomasz Tesznar, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2012, 406 s.

Praca Edwarda Drea’i dotyczy dziejów wojsk lądowych Cesarstwa Japonii od początku przemian, wywołanych wymuszonym zakończeniem izolacji, aż po kapitulację i ich rozwiązanie, będące wynikiem II wojny światowej. O jej wysokiej wartości merytorycznej stanowi to, że, w przeciwieństwie do większości ukazujących się w Polsce książek dotyczących zbliżonej tematyki, opiera się ona głównie na pozycjach w języku japońskim. Godnym uwagi pomysłem jest umieszczenie w bibliografii, oprócz tytułów japońskich, również ich tłumaczeń na język polski. Podkreślić należy, iż polski wydawca pozyskał dla tej jakże ciekawej i przydatnej publikacji redaktora naukowego będącego specjalistą w dziedzinie historii Japonii.

Książka koncentruje się na kwestiach organizacyjnych, doktrynie i strategii, a także kształtowaniu się ideologii związanej z funkcjonowaniem armii oraz relacjach między wojskiem a cywilnym rządem. Praca jest podzielona na 12 rozdziałów. W pierwszych czterech autor omawia okres walk o władzę między zwolennikami cesarza a szogunatu, a następnie buntującymi się samurajami oraz tworzenie nowoczesnej armii. Kolejne rozdziały poświęcone są odpowiednio: wojnom z Chinami 1894–1895 i z Rosją 1904–1905 oraz przemianom w strategii Cesarstwa w okresie pierwszych dwóch dekad XX w. Zmianom w doktrynie wojskowej i strategii oraz miejscu armii w polityce w okresie międzywojennym poświęcone są dwa kolejne rozdziały. W rozdziale 10 został omówiony konflikt w Chinach w latach 1937–1941, a w rozdziale 11, najlepiej znaną polskim czytelnikom, wojnę w Azji i na Pacyfiku 1941–1945. Ostatnia część książki stanowi bardzo zwięzłe podsumowanie. Pracę uzupełniają załączniki, w których w tabelach zestawiono premierów, ministrów wojsk lądowych i szefów Sztabu Generalnego oraz zmiany w organizacji struktury dowodzenia japońskiej armii polowej w Chinach w latach 1937–1939.